

Polak

TYGODNIK = THE POLISH WEEKLY

Adres Wydawnictwa:
"P O L A K" w Peckelsheim
powiat Warburg - Westfalia
Polski Obóz Wojskowy "Dössel"

Rok III.

Niedziela, 3. marca 1946 r.

Nr. 9.

LONDYN POD OBSTRZAŁEM

Kto zasnąłby, czytając relacje prasy z uroczystego otwarcia ONZ, by obudziwszy się, teraz, zagłębić się w obecną prasę, - przetarłby oczy w najgłębszym zdumieniu i konsternacji. Bo niebo, wówczas pogodnie usmiechnięte, pokrywa, groźne chmury, a miejsce nadziei zajmuje lęk przed jutrem.

Dwudniowa dyskusja w Izbie Gmin w połączeniu z głosami prasy bryt. daje obraz niewesoły. Związek Radziecki wszedł wprawdzie do ONZ, ale poto by z jej trybuny podjąć ostrą ofensywę dyplomatyczną i propagandową na W. Brytanię. Uderza we wszystkie po kolei czułe punkty Imperium - w Grecję, w Bliski Wschód, w pacyfikację Indonezji. Do tego dorzuca się rozdmuchiwanie trudności w Indiach i Egipcie, a wreszcie sprawę wojsk polskich na Zachodzie. Ton wystąpienia jest agresywny. Pisze się, że na Radzie Bezpieczeństwa Wyszyński "zdemaskował intrygi Bevina", że wpędził go "w skandaliczną sytuację", że Anglia uciska narody kolonialne itd.

Nie są to tylko słowa. Wypadki w Indiach i Egipcie mają swe kulisy. Wystąpienie rządów Syrii i Libanu nastąpiło po pewnej nocy sowieckiej. Penetracja rosyjska w Persji odbywa się nieprzerwanie i skutecznie. Ofensywa sowiecka na kluczowe pozycje Imperium Bryt. jest faktem realnym.

Dlaczego? Nie jest to rewanż za oskarżenie na Radzie Bezp. Sowieców w sprawie perskiej, bo rząd bryt. był temu przeciwny. Nie jest to odwet za jakieś inne dowody bryt. nielojalności, bo polityka bryt. wobec Sowieców jest więcej niż poprawna. Dąży do wykonania co do ducha i litery tego sojuszu z Rosją, który - jak w Izbie Gmin stwierdzono - w praktyce nie istnieje.

Komentarze brytyjskie dopatrują się dwóch możliwych powodów. Albo Rosja jest przekonana, że Imperium Bryt. jest słabe i rozsypie się, gdy pójdzie wiatr ze wszystkich miechów. Albo na Kremlu stwierdzono, że obecny socjalistyczny rząd bryt. jest dla rosyjskiej polityki groźnym rywalem ideologicznym, którego trzeba skompromitować i unicestwić. Jest przy tym rzeczą godną uwagi, że o ile gwałtownie atakuje się Londyn, o tyle oszczędza Waszyngton. Prasa bryt. wyciąga stąd wniosek, że Sowiety pragną odciągnąć Stany Zjedn. od W. Brytanii i izolować ją. Wreszcie jest teoria, że w ZSRR górę bierze "kierunek dynamiczny", dążący do realizacji maksymalnych celów w Europie i Azji, a ponieważ - przy bierności polityki USA - jedyną przeszkodą jest W. Brytania - rozpoczęto na nią pełne natarcie.

Trudno dziś rozstrzygnąć, co wpłynęło na politykę sowiecką w ostatnich tygodniach. Przyczyna może być ta, lub inna, lub wszystkie łącznie. Ale skutki są wyraźne: W. Brytania została zaatakowana. Skoro stwierdzi po nad wszelką wątpliwość, że akcja Moskwy jest czymś więcej, niż przejściowym manewrem taktycznym, że rzeczywiście godzi w podstawy Imperium, przejdzie do obrony. A możliwości obrony w dziedzinie polityki światowej są wielkie. Są tym większe, że nad ich wytworzeniem pracują same Sowiety. Jak by w zaślepieniu po zwycięstwie i w przekonaniu, że wszystko, poza nimi, jest próchnem, stwarzają dokoła siebie, w Europie i Azji, ogniska oporu i protestu. Nie tylko w Polsce, ale i w Chinach, w Persji, w Turcji idea naroduwa przeciwstawia się naciskowi i trzeba tylko osrodka konsolidacji.

K A L E N D A R Z Y K

MARZEC 1946

- 3 N Niedzi. ZAPUSTNA
Kunegundy
4 P Kazimierza król.
5 W Euzebiusza
6 S POPIELEĆ, Wiktora
7 C Tomasza
8 P Jana Bożego
9 S Franciszki

LEKCJA z I listu św. Pawła do Koryntian jest przepiękną pochwałą miłości i jej potęgi. Lekcję kończą słowa: "Teraz widzimy przez zwierciadło, niejasno: lecz w on czas twarzą w twarz. Teraz wiem po części: lecz w on czas poznam, jakom i poznany jest. Teraz tedy pozostają wiara, nadzieja, miłość, to troje: a z tych największa jest miłość".

EWANGELIA w/g św. Łukasza 18, 31-45. Chrystus Pan przepowiada uczniom Swą mekę, śmierć i zmartwychwstanie w Jerozolimie. Uczniowie nie rozumieją Go jednak. W drodze do Jerycha mijają ślepcę, który z wiara prosi Go "Panie, abym przejrzał". Jezus przywraca mu wzrok słowami: "Przejrzyj, wiara twoja uzdrowiła cie!"

RZADKO NA MOICH WARGACH...

Rzadko na moich wargach -
Niech dziś to warga ma wyzna -
Jawi się krwią, przepojony,
Najdroższy wyraz: Ojczyzna.

Widziałem, jak się na rynkach
Gromadza, kupczykowie,
Licytujący się wzajem,
Kto Ja, najgłośniej wypowie.

Widziałem, jak między ludźmi
Ten się urządza najtaniej,
Jak poklask zdobywa i rentę,
Kto krzyczy, iż żyje dla Niej.

Widziałem, jak do Jej kolan -
Wstret dotąd serce me czuje -
Z pokłonem się cisną i rada,
Najpospolitsi szuje.

Widziałem rozliczne tłumy.
Z pustą, leniwą duszą,
Jak dźwiękiem orkiestry świątecznej
Resztki sumienia głuśną.

Sztandary i proporceyki
Przemowy i procesyje,
Oto jest treść Majestatu,
Który w niewielu żyje.

Więc się nie dziwale - ktoś może
Choć milczkiem słusność mi przyzna -
Ze na mych wargach tak rzadko
Jawi się wyraz: Ojczyzna.

Jan Kasprówcz

CO SŁYCHAĆ W KRAJU

Mimo że działają misje repatriacyjne i inne instytucje, pośredni - czące w wymianie poczty, korespondencja z krajem, to najbardziej bez pośrednie źródło informacji, ciągle szwankuje. Listów przychodzi bardzo mało, a i te, które nadchodzą, budzą poważne wątpliwości. Bądź z widocznej obawy przed cenzurą, ograniczają się do nic nie mówiących zwrotów, bądź wyglądają tak, jakby przy ich pisaniu działały wpływy i naciski, uniemożliwiające szczere wypowiedzenie się. Pokazywano nam n.p. list z gorącą zachętą do powrotu,

i kartkę, pisaną w tydzień później przez tę samą osobę i wysłaną okazyjnie. Kartka bez żadnych dalszych wyjaśnień "odwołuje wszystko, co było w liście jako nieważne". Dlatego chcąc wyrobić sobie zdanie o warunkach w kraju, trzeba dalej opierać się na wiadomościach pośrednich.

POŁOŻENIE GOSPODARCZE.

Nędza jest dalej faktem, któremu nikt nie zaprzecza. Nadal istnieją, jaskrawe dysproporcje między wystawami sklepowymi i cenami na nich, a środkami, jakimi rozporządza prze-

ciętny obywatel. Wartość pieniądza obniża się. Wprawdzie nikt poza wujemniczonymi nie wie, ile wynoszą, wydatki państwowe, ile dochody i ile pokrywa maszyna, drukująca banknoty, ale niewątpliwie istnieje powolna inflacja. Czy jest głód? Narazie mówi się oficjalnie o grożącym widmie głodu. Powody są trzy: 1) ogólne zniszczenie wojenne w rolnictwie i komunikacji przy deorganizacji produkcji rolnej w następstwie reformy 2) bierny opór wsi, która broni się przed urzędowymi cenami, nie stojącymi w żadnym stosunku do wolnego rynku, i mimo nacisku dostarczyła tylko 43% należnych kontyngentów; 3) ograniczenie pomocy UNRRA. To ostatnie spadło nagle, jako wynik światowego kryzysu żywnościowego, i przekreśliło rządowy plan a prowizyjny.

WOJSKO.

Na temat wojska pojawiła się korespondencja w "Manchester Guardian". Dziennik podaje, że szeregi polskie opuściło dotąd 8 tys. oficerów rosyjskich. M. i. dowodziło armią "polską" 30 rosyjskich generałów i 300 pułkowników. Obecnie tylko 3-6% wyższych stanowisk zajmują Rosjanie. Cyfry tej nie można skontrolować, ale pewnym jest jedno: Rosjanie zajmują nadal wyższe kluczowe stanowiska w kluczowych broniach i służbach. Nadto całe zaopatrzenie wojska w broń i sprzęt jest zależne od Rosji.

BRYTYJSZY PARLAMENTARZYSKI.

Niedawno bawiła w Polsce wycieczka bryt. parlamentarzystów z różnych stronnictw. Z ich wrażeń mamy na razie tylko kilka fragmentów, podanych przez radio Londyn. Poseł socjalistyczny stwierdził, że system rozdziału żywności w Polsce jest "wysoce niesprawiedliwy". Duża część węgla wywozi się do Rosji poniżej kosztów, jako "częściowa zapłata za krew rosyjską, przelaną za wolność Polski". Poseł konserwatywny zauważył, że "w Polsce jest bardzo mało tolerancji politycznej". Obowiązkiem Polaków na obczyźnie jest - zdaniem tego posła - wracać do kraju, ale "trudno, by wrócili ci, których rząd polski napiętnował jako faszystów, lub którzy mogą z powodu swych przekonań politycznych spodziewać się po powrocie do kraju więzienia". Wybory na jeden

blok zdaniem tego posła "nie były by tak wolne, jak do tego zobowiązał się tymczas. rząd". Inny konserwatysta, też uczestnik wycieczki, oświadczył w Izbie Gmin, że "nie ma w Polsce wolności słowa i prasy. Obozy koncentracyjne są przepelnione, wielu ludzi żyje w ciągłym lęku przed tajną policją, wyszkoloną przez rosyjską NKWD i dowodzoną przez wielu oficerów sowieckich. Rząd przeprowadza sowietyzację Polski, do czego jako tymczasowy nie został upoważniony. PSL ma więcej niż połowę ludności za sobą. PPR i PPS żądają wspólnej listy wyborczej, ponieważ nie posiadają poparcia w społeczeństwie. PSL rozumie demokrację tak, jak ją rozumiemy na Zachodzie. Należałoby na okres wyborów wysłać do Polski misję. W Brytania powinna dążyć do tego, by Polacy byli wolni od lęku i niedostatku.

SPRAWA WYBORÓW.

Terminu wyborów jeszcze nie oznaczono. W ostatnich dniach w Kraj. Radzie Narodowej rozpoczęła się debata nad ordynacją wyborczą. Rownież ostatnio toczyły się rozmowy przywódców stronnictw nad sprawą utworzenia jednego bloku wyborczego. Właściwie rozmowy toczyły się z PSL, które jedynie zajmuje wobec bloku stanowisko krytyczne, choć nie negatywne. Taktyką stronnictwa zdaje się wskazywać na zamiar zdobycia w ramach bloku takiej ilości mandatów, któraby choć w części odpowiadała sile partii. Rozmowy jednak nie dały wyniku. Może nastąpi ich wznowienie po "zmiekczeniu" PSL odpowiednimi zabiegami.

STOSUNKI BEZPIECZENSTWA.

Bezpieczeństwo jest złe, w niektórych okolicach oplakane. Świadectwem są choćby zapowiedzi min. bezp. p. Radkiewicza (niedawno mianowanego - generałem), że terrorem odpowie na terror. Obok partyzantów, walczących z pobudek ideowych z Rosjanami i komunistami i niszczących m. i. "pomniki wdzięczności dla czerw. armii", stawiane na rozkaz w całym kraju, grasują też liczne bandy kryminalistów, dobrze uzbrojonych i staczających regularne bitwy z milicją i wojskiem.

Ostatnio doniósł z Warszawy korespondent ameryk. agencji Asso Press, że wielka fala aresztowań zagarnęła 75-100 tys. ludzi, a ilu wogóle siedzi z powodów politycznych, tego nie wie nikt, bo stracono wszelką ewidencję. Ludzie siedzą po 6 i 8 miesięcy bez śledztwa i oskarżenia. Są bici i głodzeni.

Jak z tego widać, daleko w Polsce do normalizacji stosunków. Podczas gdy wiele krajów, jak Norwegia, Belgia, Holandia, a nawet Austria - szybko i gładko przeszły ze stanu wojny, w stan pokoju, u nas trwa walka wewnętrzna, leje się krew i pogłębia zamęt, i nie widać kresu tej cierniowej drogi.

ŚWIATU GROZI GŁÓD

Jak już podawaliśmy, opinia świata nagle została zaalarmowana wiadomościami o grożącej klęsce głodu. Poza Europą, która z natury rzeczy jako najbardziej dotknięta przez wojnę posiada poważny niedobór żywnościowy, okazało się, że głód grozi Indiom skutkiem klęski posuchy, Połudn. Afryce, gdzie nie dopisała podstawowa kukurudza, Nowej Zelandii i kilku dalszym krajom. Okazało się dalej, że zapasy w krajach, posiadających nadwyżki eksportowe, są małe, że trzeba oszczędzać, bo będzie źle. Najwięcej sły - szy się o oszczędnościach w Anglii, gdzie pogorszone gatunek chleba i ilość paszy silnie zredukowaną. Z Ameryki z przewidzianych 700 tys. ton pszenicy wysłano w styczniu do Europy tylko 400 tys. W tym samym miesiącu w Stanach Zjednoczonych przeprowadzono ankietę, z której wynika, że 68% mieszkańców godzi się na wprowadzenie z powrotem kartek żywnościowych z tym, że nadwyżka ma pójść na pomoc dla Europy.

Sprawa na pozor wygląda prosto, ale w rzeczywistości jest dość tajemnicza. Uderza przede wszystkim jeden szczegół: dlaczego dopiero teraz zorientowano się, że jest tak źle. Przecież od chwili zakończenia zeszłego rocznych zbiorów wiedziano, jak wielkie są zapasy. Pytanie to zadał w Izbie Gmin jeden z posłów i otrzymał odpowiedź, że dlatego nie ogłoszono wcześniej prawdy, ponieważ wywołałaby zwyżkę cen. Argument ten nie mógł przekonać interpelanta. Drugą zagadką są Sowiety. Niewątpliwie ciężko znieszone, przez cały czas wojny korzystające z hojnej pomocy żywnościowej Sojuszników, dziś jeszcze biorą od UNRRA dożywianie Ukrainy i Białorusi. A oto Stalin w swej mowie przedwyborczej zapowiada - zniesienie racjonalizacji żywności. Ten zastanawiający szczegół podniósł delegat Indyj w ONZ.

Polityka żywnościowa Sowietów tworzy jednak zagadnienie oddzielne. Natomiast w odpowiedzi na zarządzenia oszczędnościowe na Zachodzie wysunięto pewien interesujący komentarz, który warto zanotować, nie zajmując wobec niego stanowiska. Brzmienie: W Londynie i Waszyngtonie nie odkryto nagle, że składy są puste, lecz zorientowano się, że należy je na gwałt zapelnąć. A to w obliczu ogólnej sytuacji politycznej.

PRZEMILCZANA PRAWDA

Ulubionym tematem, do którego stale wraca publicystyka sowiecka, a w ślad za nią publicystyka krajów, kontrolowanych przez Sowiety, jak Polska lub Jugosławia, jest zwycięstwo armii, czerwonej. Tylko armia, czerwona pokonała Niemcy, tylko ona uwolniła świat z jarzma hitlerowskiego, tylko ona - i tak dalej. Natomiast wkład wojenny obu mocarstw zachodnich jest czymś, co nie istnieje. Nikt w Rosji nie szuka odpowiedzi na pytanie, jakby wyglądało to zwycięstwo, gdyby nie uderzenie anglo-amerykańskie na Europę od zachodu, odciągające wyborowe jednostki niemieckie. Lub jakby wyglądała ostatnia ofensywa sowiecka, zakończona zdobyciem Berlina, gdyby nie lotnictwo sojusznicze, które sparaliżowało niemiecki przemysł wojenny i transport. I wreszcie gdzie byłaby dzisiaj Rosja, gdyby nie dostawy amerykańskie. Ostatnio ogłoszono wykaz tych dostaw. Związek Radziecki otrzymał ze wszystkich Sojuszników najwięcej materiału wojennego. Lista obejmuje: 14 tys. samolotów, ponad 400 tys. samochodów wszelkich typów, około 15 tys. czołgów, całe urządzenia fabryczne itp. Armia

sowiecka chodziła w butach amerykańskich, konserwy amerykańskie były podstawa jej wyżywienia. Nikt nie zamierza negocjować wkładu Rosji w tę wojnę, ani nie uznać wysiłku, gdy z dna klęsk, z obrony Kaukazu i Moskwy przeszła do uderzenia, które skończyło się głęboko w Niemczech. Ale nie na powód zatajać, że olbrzymi, może decydujący udział w zwycięstwie czerwonej armii mają, oba mocarstwa zachodnie, któreś. dziś ta sama Rosja traktuje niemal jako wrogów.

Smobnie - Syzji - Idawzenia

RECEPTA

W prasie krajowej o jakiegokolwiek krytyce rządu lub obyczajów, rządzącej grupy nie ma mowy. Jeśli komus zółć się przelewa, może, owszem sobie użyć, ale tylko na "reakcjonistów", "faszystach" lub na p. Mikołajczyku. Czasem jednak coś się prześlizgnie po przez cenzurę, i strach o własną skórę. I tak w "Robotniku", organie krajowej PPS, pojawił się felieton, podający receptę na urzędowe przemówienia na wszelkich zebraniach i uroczystościach:

"Obywatele, koledzy i towarzysze! Witam Was w demokratycznej (oklaski) Polsce. Należy i powinniśmy, musimy i uczynimy, będziemy tak wydatnie i produktywnie, bo stanęliśmy przed koniecznością życiową. Za nami leżą góry. Przysakosć naszych pokoleń, pokoleń, które przyjdą, będzie świetlana. My przecież tylko dźwigamy ciężar na swych barkach, my pierwsi zaczęliśmy dźwigać ten ciężar, my do ostatka będziemy go dźwigać." (spontaniczne oklaski).

Kto słucha w radio lub czyta w prasie przebieg uroczystości, przyzna, że tak rzeczywiście się mówi. A mówi się dużo, mówi się ciągle, mówi się tyle, że czasem przychodzi na myśl, czy jednym z dokuczliwszych ciężarów, jakie dźwigać muszą ludzie w kraju, nie jest obowiązek słuchania takich mów codziennie. A bywa, że dwa razy dziennie.

MŁODZI CZY STARZY?

Z 11 ludzi, którzy w ciągu ostatnich 100 lat byli premierami Anglii, niektórzy piastowali ten trudny i odpowiedzialny urząd po przekroczeniu 70 lat życia. Byli to Aberdeen, Palmerston (dwukrotnie), Russel, Disraeli, Gladstone (trzykrotnie), Salisbury, Campbell-Bannerman, Neville Chamberlain i Churchill. Ale nie tylko w polityce starcy mieli coś do powiedzenia. We wszystkich dziedzinach nauki i sztuki (nie wykluczając

sztuki wojennej), spotykamy ludzi, którzy ugruntowali, a nawet zdobyli sławę w podeszłym wieku. Do rekordzistów należy wielki malarz Tyccjan, który namalował ostatni, znakomity obraz, mając lat ... 97. Legenda, wymyślona przez hitleryzm i faszyzm, że tylko młodzi są obywatelami i mogą czegoś dokonać, była przynęta, dla pozyskania młodzieży komplementem. A młodzież naturalnie uwierzyła chętnie.

"NIE PSUSZ ROSALINDY!"

Narodowa Rada Opieki nad Dziećmiem w Londynie rozpięła konkurs na najlepszą odpowiedź na pytanie: "Jakim chcę, aby było moje dziecko?". Pierwszą nagrodę otrzymała odpowiedź napisana z okupacji brytyjskiej Niemiec przez sierż. rez. Jacka Malinga, ojca trzyletniej córeczki. Brzmiała ona: "Sądzę, że córka moja będzie zdrowszym, szczęśliwszym i bardziej uspołecznionym człowiekiem, jeśli będzie miała brata lub siostrę. Żona moja na tym punkcie zupełnie się ze mną zgadza. Jedynemu dziecku poświęca się zbyt wiele uwagi, na tym tylko cierpi jego zdrowie, nie należy nosić i inicjować. Moje dziecko powinno być ciężliwe, lecz nie za bardzo, grzeczne ale nie błaznowate, raziłowe jednak nie sentymentalne, chłodne ale nie zimne, lojalne ale nie zaszczytujące się, powinno mieć zmysł humoru i poczucie dumy. Czy nie mierzę za wysoko? Być może, ale to jest ideał raczej dla mej Anny i dla mnie niż naszej córki, bo ona będzie tylko odbiciem tego, czym - jak sądzi - są jej rodzice. Jest naszym obowiązkiem wobec naszych dzieci walczyć o lepsze warunki życia dla wszystkich współobywateli. Rodzice muszą tu być przykładem. Gdy ojciec nigdy nie opuszcza zebrania swego związku zawodowego i uważa je za ważne, to i dziecko w swoim późniejszym samodzielnym życiu będzie uważać za swoją obowiąz-

zek dbać o dobro swych towarzyszy pracy!"

Presto i rozumnie. Warto do dać, że gdy rezerwista Maling je-
chał na wojnę, zostawił swej 22-
letniej żonie jedną, jedyną wska-
zówkę, dotyczącą wychowania dziec-
ka: "nie psuć Rosalindy!"

KOMPROMITUJĄCE "TRANSAKCJE"

"Scottish Sunday Express" po-
daje mało znany fakt, że jeszcze o
około 100 lat temu mężowie w W. Bry-
tanię sprzedawali swe prawowite
żony na publicznych licytacjach.
Znany pisarz Tomasz Hardy w jed-
nej ze swych książek wspomina o
takich licytacjach, które sam oglą-
dał w r. 1815 i 1832. Wywoływanie za-
czynało się od jednego szylinga, a
"transakcji" dokonano w jednym wy-
padku za 5, w innym za 11 szylin-
gów. Najwyższą ceną, jaką wogóle u-
zyskano na takich licytacjach, by-
ło 15 funtów. Podobno sprzedawane
żony były czasem zadowolone ze zmia-
ny, natomiast ludność bawiła się ty-
mi licytacjami, często jednak dawała
wyraz oburzeniu i stosowała samorzu-
tnie różne kary, jak zupełny bojkot
towarzystwa "kupców" i nieprowadze-
nie z nimi rozmów przez kilka lat.

Wiosną b.r. ukaże się nakładem The
Montgomeryshire Printing and Statio-
nery Co. Ltd. w Newtown - pierwsza
nowiacy zamknięta, w sobie całość tom
nowej książki

J e d r z e j a G i e r t y c h a

autora książek "Tragizm Losów Pol-
ski" (1936), "O program polityki kre-
sowej" (1932), "My, nowe pokolenie"
(1929), "Za północnym kordonem" (Pru-
sy Wschodnie) (1934), "O wyjście z
kryzysu" (1939) i innych

p. t.

POLITYKA POLSKA
w dziejach Europy.

Książka ta usiłuje rzucić światło na
skomplikowany splot zagadnień polity-
ki środkowo- i wschodnioeuropejskiej
na przestrzeni dziejów i dać histo-
ryczną podbudowę pod wnioski o poło-
żeniu dzisiejszym.

PODZIAŁ FLOTY NIEMIECKIEJ.

Z resztek floty niem. otrzymały
USA 1 krążownik, 7 kontrtorp., 572
innych jednostek, w tym 12 transpor-
tów. Prawie tyle dostała W. Brytania
i Związek Radziecki.

PO WYSTAWIE W LIPPSTADT

Uzupełniając nasze sprawozdanie z Wystawy Dorobku Kulturalnego w
Lippstadt, podajemy parę cyfr. Ogółem na wystawie było 89 stoisk. Udział
wzięło 35 obozów i osiedli, oraz 6 różnych organizacji i instytucyj. Sto-
iska własne miało 13 obozów cywilnych i wojskowych i 4 organizacje. 22
szkoły reprezentowały szkolnictwo, a 5 ośrodków Harcerstwo. Z prasy wzię-
ły udział 23 wydawnictwa, a wśród nich i nasze, wydające tygodnik "Polak"
i dziennik "Kronika Dnia". Sztukę reprezentowało 22 wystawców ze 115 o-
brazami i 50 karykaturami.

Wystawa była imprezą wysoce udaną. Świadczyła o poważnym dorobku
Polaków nawet w tak ciężkich warunkach, jak niewola, obóz i przymuso-
we wychodźstwo. Organizatorom i tym, którzy swą pracą przyczynili się
do urządzenia wystawy, należą się słowa uznania i wdzięczności.

Jak nam donoszą, 4. marca odbędzie się w Hanowerze zjazd przedsta-
wicieli szkolnictwa polskiego w strefie bryt. i ameryk. Niemiec. Z War-
szawy przybyć ma na zjazd min. oświaty p. Wycech, oraz prezes ZNP, p. Maj.
Możliwe, że na zjeździe wyjaśnione zostaną, m. i. zastrzeżenia, wysuwane
przeciw działalności p. dr. Pasierbińskiego. Pewien niepokój budzi jego
nie tylko radykalna, ale i szybka "zmiana frontu", zwążywszy, że jeszcze
do grudnia 1945 działał i dobrze się czuł jako delegat rządu polskie-
go w Londynie. Tygodnik "Nasze Życie" kwestionuje prawdziwość informa-
cyj, jakie rozpytał dr. Pasierbiński po powrocie z wycieczki do kraju, a
tygodnik "Defilada" zwraca uwagę na pewne dyktatorskie zapędy przyszłe-
go kuratora, wyrażające się, m. i. w dysponowaniu majątkiem szkolnictwa
polskiego w Niemczech, jakkolwiek majątek ten nie powstał ze składek i
ofiar dra P. i jego warszawskiego patrona i powinien co do swego
przeznaczenia podlegać decyzji nieco szerszego grona.

Z BLISKA I Z DALEKA

W EGIPCIE wybuchły niepokoje i demonstracje studentów, domagających się wycofania wojsk brytyjskich z kraju. Porządek przywrócono, ale nie bez ofiar i szkód. Równocześnie toczą się rokowania o rewizję całokształtu stosunków brytyjsko-egipskich.

W INDIACH niepokoje miały bardzo poważny charakter. Brały w nich udział tłumy ludności, oraz zbuntowani hinduscy marynarze i kretów wojennych. I tu przywrócono przy pomocy wojska spokój, ale zniszczenia, szczególnie w Bombaju, są wielkie, ilość zabitych idzie w setki. Przywódcy hinduscy z Ghandim na czele starali się działać uspokajająco, tym bardziej, że również oni podjąć mają z Anglią ostateczne rokowania, które rozstrzygną o losie Indyj.

W CHINACH odbywają się codzienne demonstracje przeciw Sowietom. Powodem jest to, że wojska sowieckie wbrew umowie dotąd nie opuściły Mandzurii.

STALIN mianowany został przez Najwyższy Sowiet komisarzem ludowym wojny i naczelnym wodzem sowieckich sił zbrojnych lądowych, powietrznych i morskich.

W POLSCE po niepowodzeniu rokowań z PSL o wejście do bloku wyborczego rozpoczął się koncentryczny atak na to stronnictwo i jego przywódcę - Mikołajczyka. Na wiecu PPR i PPS w Łodzi nazwano PSL "zbieraniną reakcjonistów, spekulantów i szabrowników". Dalszym zwiastunem "wolnych wyborów" jest zmobilizowanie przez rząd rezerwy milicji, oraz pogłoska, że do Polski przybyć mają silne formacje NKWD.

WYSIEDLANIE NIEMCÓW z Polski do Westfalii rozpoczęło się w poniedziałek. Niemcy jadą ogrzewanymi wagonami i mogą zabrać tyle dobytku, ile uniosą.

WYSIEDLENCY w Niemczech, którzy nie pracują, powinni dostawać zmniejszone racje żywności. Taką opinię wyraziła mieszanka komunisto-sojusznicza, która badała sytuację. W Londynie podano wyjaśnienie, że przymusowej repatriacji do Sowietów podlegają tylko ci wysiedleńcy, którzy 1.IX.1939 mieszkali wewnątrz ówczesnych granic ZSRR, wzgl. którzy później dobrowolnie przyjęli obywatelstwo sowieckie. Ze strefy ameryk. Niemiec wydano onegdaj w ręce władz sowieckich 1.600 obywateli sow., którzy służyli Niemcom. - W strefie bryt. ogłoszono, że Polacy, którzy obecnie uciekają tu z kraju, nie będą przymusowo repatriowani, lecz przebywać będą w osobnych obozach jako uchodźcy (Refugees), a nie wysiedleńcy (DP). Ogłoszono również ostrzeżenie przed zapisywaniem się do francuskiej Legacji Cudzoziemskiej, gdzie panują warunki bardzo ciężkie.

Winnicbuj sie

- Czy pan wie, co oznaczają litery ONZ?
- Organizacja Narodów Zjednoczonych
- Nie! O, Nowa Zabawa.

Profesor, idąc ulicą, spotyka małego, zapłakanego chłopca. Z litości bierze go z sobą, do domu i mówi do żony:

- Basiu, myślę, że przy naszych dzieciach wiecej pociechach i ta biedna sierotka się wychowa.
- Ależ, ależ - mówi pani Basia - to przecież nasz najmłodszy Zdzisio...

NA POTRZEBY WYDAWNICTWA ZŁOŻYLI:

P. Lewandowska w/m	10mk
Obóz Wojskowy Neuhaus	40"
D.P.B.8 Pratosh Camp Paderborn Infant. Casern.	431"
P. Woldanski w/m	23"
Ist Hospital Polish Red Cross Salzkotten	269"

OD WYDAWNICTWA: Z POWODU TECHNICZNEJ REORGANIZACJI WYDAWNICTWA DZISIEJSZY NUMER "POLAKA" WYSZEDŁ W ZMNIEJSZONEJ OBJĘTOŚCI, A NASTĘPNY MOŻE WYJŚĆ Z PEWNYM OPÓZNIENIEM.